

Tukku- ja vähittäiskauppa

Parti- och detaljhandeln

1997, huhtikuu - april

Tukkukaupalla erinomainen huhtikuu

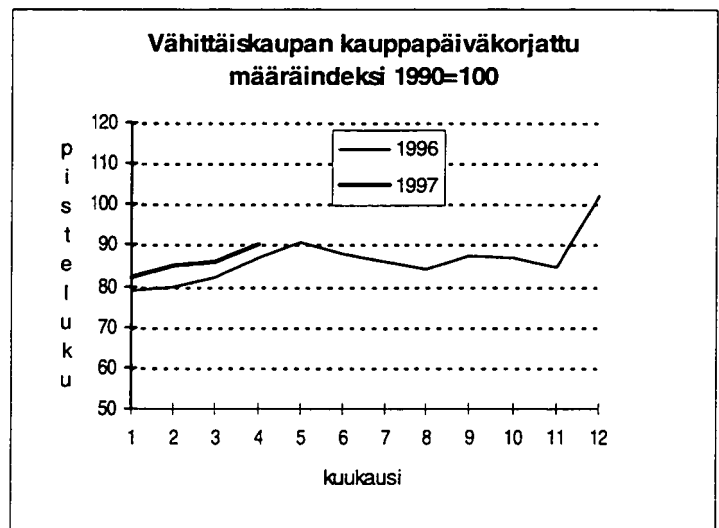
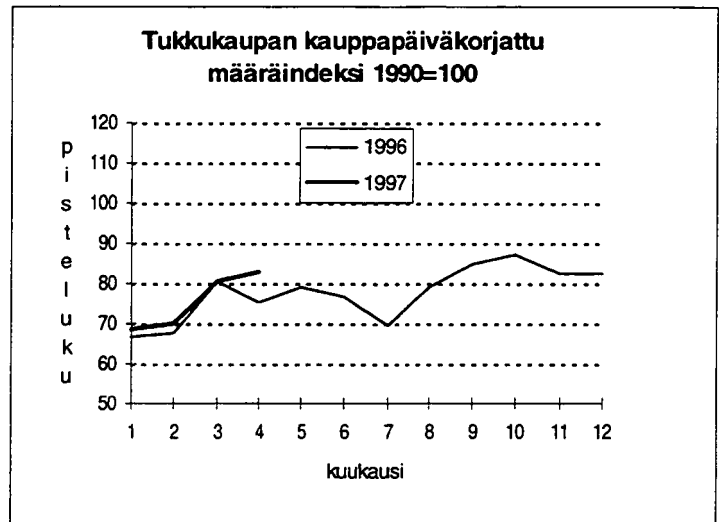
Vuoden 1997 alusta lähtien kauppatilasto julkaisee kaupapäiväkorjattuja määräindeksejä. Kauppapäiväkorjattujen lukujen avulla eri vuosien vastinkuukaudet saadaan aiempaa vertailukelpoisemmiksi. Lisää kauppapäiväkorjauksesta sivulla kaksi.

Tukkukaupan myyntimäärä kasvoi huhtikuussa kymmenen prosenttia. Hyvän kasvun taustalla olivat erityisesti koneiden ja muiden pääomatavaroiden sekä rauta- ja rakennustarvikkeiden myyntien kasvaminen. Vähittäiskaupassa kasvu oli pienempää.

Kauppapäiväkorjatun määraindeksin mukaan tukkukaupan myynnin määrä lisääntyi viime vuoden huhtikuusta tämän vuoden huhtikuuhun 10,1 prosenttia ja vähittäiskaupan myynnin määrä 3,5 prosenttia.

Kaikki **tukkukaupan** toimialat lisäsivät myyntimääriään huhtikuussa. Rakentamisen vilkastuminen näkyi myös rauta- ja rakennustarvikkeiden myynissä. Toimialan myynti parani 19 prosenttia viimevuodesta. Lääketukkujen myynnin paranemisen ansiosta myös muun tukkukaupan ryhmä kirjasi 19 prosentin parannuksen viimevuotiseen myyntimääräänsä.

Vähittäiskaupassa myynnin kasvu oli huhtikuussa vähäisempää kuin tukkukaupassa. Rakentamisen vilkastumisen myötä paitsi rauta- ja rakennustarvikkeiden myös sähkötarvikkeiden ja kodinkonekaupan myyntimäärät kasvoivat vastaavasti seitsemän ja kymmenen prosenttia viimevuodesta. Tavaratalokauppa kasvoi viisi prosenttia, mutta päivittäistavarakauppa jäi viimevuotiselle tasolle.

Kauppapäiväkorjaus

Johdanto

Vuoden 1997 alusta julkaistaan kuukausittaisten indeksien ja kuukausimuutosten lisäksi kauppapäiväkorjatut indeksit ja niiden muutokset. Seuraavassa kuvataan käytettävää kauppapäiväkorjausta. Kauppapäiväkorjattuja lukuja on laskettu taaksepäin vuoteen 1985 ja ne on saatavina paperilla tai EXCEL-taulukkona Tilastokeskuksesta.

Kauppapäiväkorjauksella eliminoidaan kalenterista johtuvat vaihtelut. Tämä tarkoittaa kuukausien pituuksien, eri viikonpäivien ja juhlapäivien huomioimista jo ennen varsinaisen kausitasoituksen tekemistä. Täten eri vuosien vastinkuukaudet on saatettu samanarvoisiksi tasaamalla ne erot, jotka johtuvat eri viikonpäivien, esim. maanantaiden, lukumäärien eroista eri vuosina.

Vähittäiskauppa

Kuukausien pituuseroista johtuva vaihtelu korjataan jakamalla tasoitettavan sarjan arvo kunkin kuukauden päivien lukumäärällä ja kertomalla keskimääräisellä kuukauden pituudella $30,4375 (=365,25/12)$.

Viikonpäivien vaikutusten estimoimiseksi lasketaan viikonpäivien suhteelliset osuudet eri kuukausina. Näiden suhteellisten osuuksien vaikutus myynnin määrään estimoidaan regressiomallilla. Saatuja kertoimia käytetään myynnin määrien korjaamiseen.

Kauppapäiväkorjauksen suhteen ongelmallisimpia ovat sellaiset **juhlapäivät**, jotka sijoittuvat vuosittain eri kuukausiin. Tällaisia ovat pääsiäinen, helatorstai, helluntai ja pyhäinpäivä. Näiden ajatellaan aiheuttavan myynissä sekä ns. etuvaiikutuksen, joka lisää myyntiä että varsinaisen pyhävaikutuksen, joka vähentää myyntiä.

Muut korjaukset, kuten juhlapäiväkorjauskin, tehdään ns. dummy-tekniikalla. Esimerkiksi helmikuussa 1990 ollut pankkitoimihenkilöiden melko tarkkaan kuukauden kestänyt lakko näkyy useimmissa sarjoissa. Sen vaikutus voidaan estimoida muodostamalla selittäjä, joka saa arvon 1 helmikuussa 1990 ja arvon 0 muualla.

Sarjoissa on usein myös eri syistä, kuten lakoista, johtuvia äkillisiä ja lyhytaikaisia piikkejä. Tällaiset vaikutukset kuuluvat luonteensa mukaisesti epäsäännölliseen vaihteluun, mutta niiden olemassaolo heikentää muiden komponenttien estimoimintaa. Estimoimintaa heikentää myös joissakin sarjoissa olevat äkilliset, mutta pysyvät tasomuutokset (esim. jotkut veromuutokset). Nämä muutokset on otettu osaksi trendiä. Koska kalenterivaikutusten ja muiden vaikutusten estimoimintaa vaikuttaa toisiinsa, ne tehdään yhtäaikaan ennen varsinaista kausitasoitusta. Tarvittavat korjaukset estimoidaan regressiotekniikalla käyttämällä pienimmän neliösumman menetelmää.

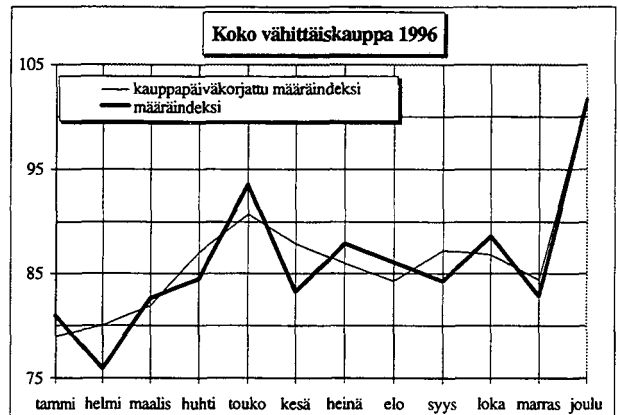
Kauppapäiväkorjaus tehdään kullekin vähittäiskaupan sarjalle erikseen. Tasoitus koko vähittäiskaupan sarjalle saadaan tasoitettujen komponenttien painotettuna summana.

Tukkukauppa

Tukkukauppa tasoitetaan myös toimialoittain ja koko tukkukaupan sarja saadaan niinkään tasoitettujen komponenttien painotettuna summana. Kauppapäiväkorjauksessa oikaistaan kuukausien pituuserot X11-ARIMA -menetelmällä.

Lisätietoa tässä käytetystä kauppapäiväkorjauksesta on saatavissa Tilastokeskuksesta.

Alla olevassa kuvassa on esitetty koko vähittäiskaupan määräindeksi ja kauppapäiväkorjattu määräindeksi kuukausittain vuonna 1996.

TUKKUKAUPAN MYYNTI - PARTIHADELNS FÖRSÄLJNING

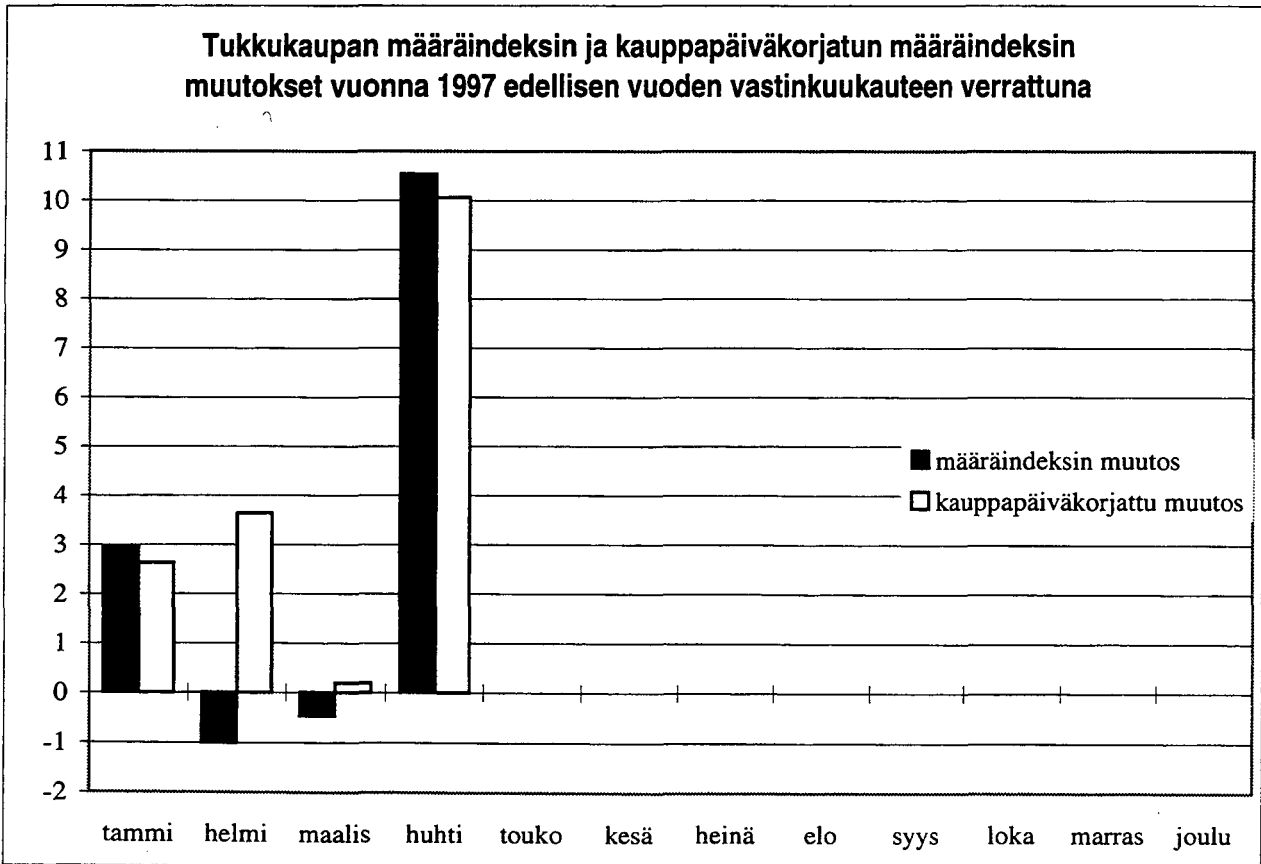
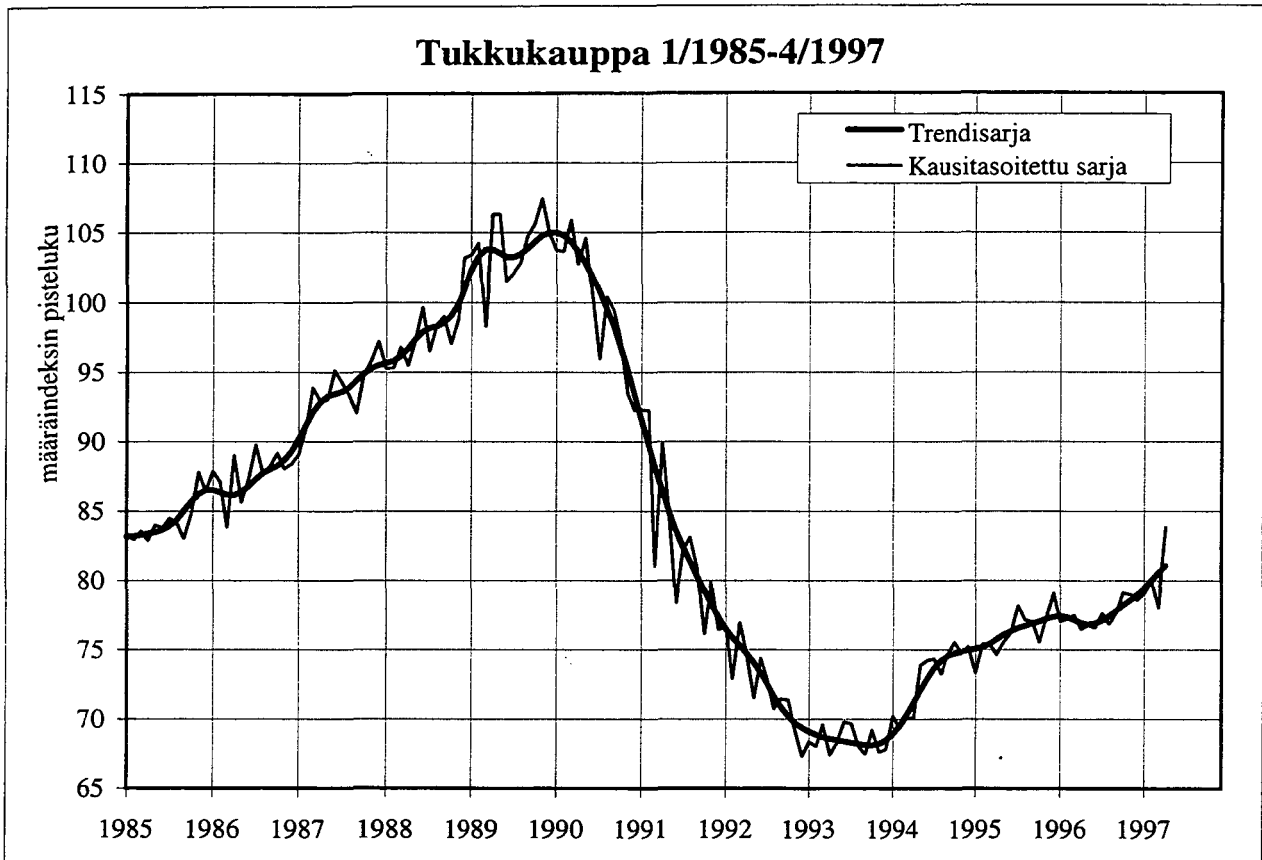
	MYYNTI MMK FÖRSÄLJNING MMK ILMAN ALV - EXKL. MOMS		INDEKSIT - INDEX (1990=100)		MUUTOKSET %:NA - FÖRÄNDRINGAR I %	
	HUHTI APRIL	TAMMI- HUHTI JAN-APRIL	ARVO VARDE	MÄÄRÄ VOLYM	ARVO - VÄRDE ED.V.-FG.AR ED.KK FG.MAN	MÄÄRÄ - VOLYM ED.V.-FG.AR ED.KK FG.MAN
TOIMIALA - NÄRINGSREN						
KOKO TUKKUKAUPPA HELA PARTIHADELN	20 457.4	73 203.2	94.5	84.7	12.0	4.9 9.6 10.5 3.1 9.9
4110 YLEISTUKKUKAUPPA ALLMÄN PARTIHADEL	3 338.3	11 682.5	73.1	68.3	6.4	5.9 11.6 5.2 4.5 11.5
4120 RAVINTO- JA NAUTINTOAINETUKKU HANDEL MED LIVS- OCH NJUTNINGSM	3 223.1	11 466.5	107.9	113.1	5.1	0.2 4.8 3.3 -1.8 5.7
4130 TEKSTIILI, VAATE JA NAHKAT.TUK HANDEL MED TEXTIL, KLÄDER OCH L	348.3	1 185.2	89.4	79.1	11.3	0.6 12.2 11.1 0.6 12.7
4140 RAUTA- JA RAKENNUSTARVIKETUKKU HANDEL MED JÄRN- OCH BYGGNADSV	1 613.9	5 241.0	95.7	84.1	18.9	6.5 32.9 17.4 5.4 32.1
4150 SÄHKÖ- JA KODINTEKNIKAN TUKKU HANDEL MED ELARTIKLAR OCH HUSH	889.4	3 419.4	95.9	87.3	5.8	-0.7 10.9 7.3 0.8 10.8
4161 POLTTOAINETUKKUKAUPPA BRÄNSLEPARTIHADEL	1 777.2	7 025.6	123.6	83.5	8.4	8.1 2.9 6.1 0.1 4.4
4164 RAAKA-AINETUKKUKAUPPA PARTIHADEL MED RAVAROR	1 005.9	3 363.8	127.9	128.3	13.8	8.4 14.2 16.3 13.1 15.2
4170 KONEIDEN JA MUIDEN PÄÄOMATAV.T HANDEL MED MASKINER O. KAPITAL	4 601.2	16 040.4	78.6	70.2	19.8	7.0 6.8 17.4 4.5 6.9
4190 MUU TUKKUKAUPPA ANNAN PARTIHADEL	2 001.3	7 463.3	123.8	102.6	20.4	5.1 8.7 19.4 3.8 8.5
4510 MOOTTORIAJON, JA NIIDEN OSIEN HANDEL MED MOTORFORDON, -DELAR	1 658.8	6 315.4	119.8	94.3	8.8	4.4 9.1 8.4 3.9 9.1

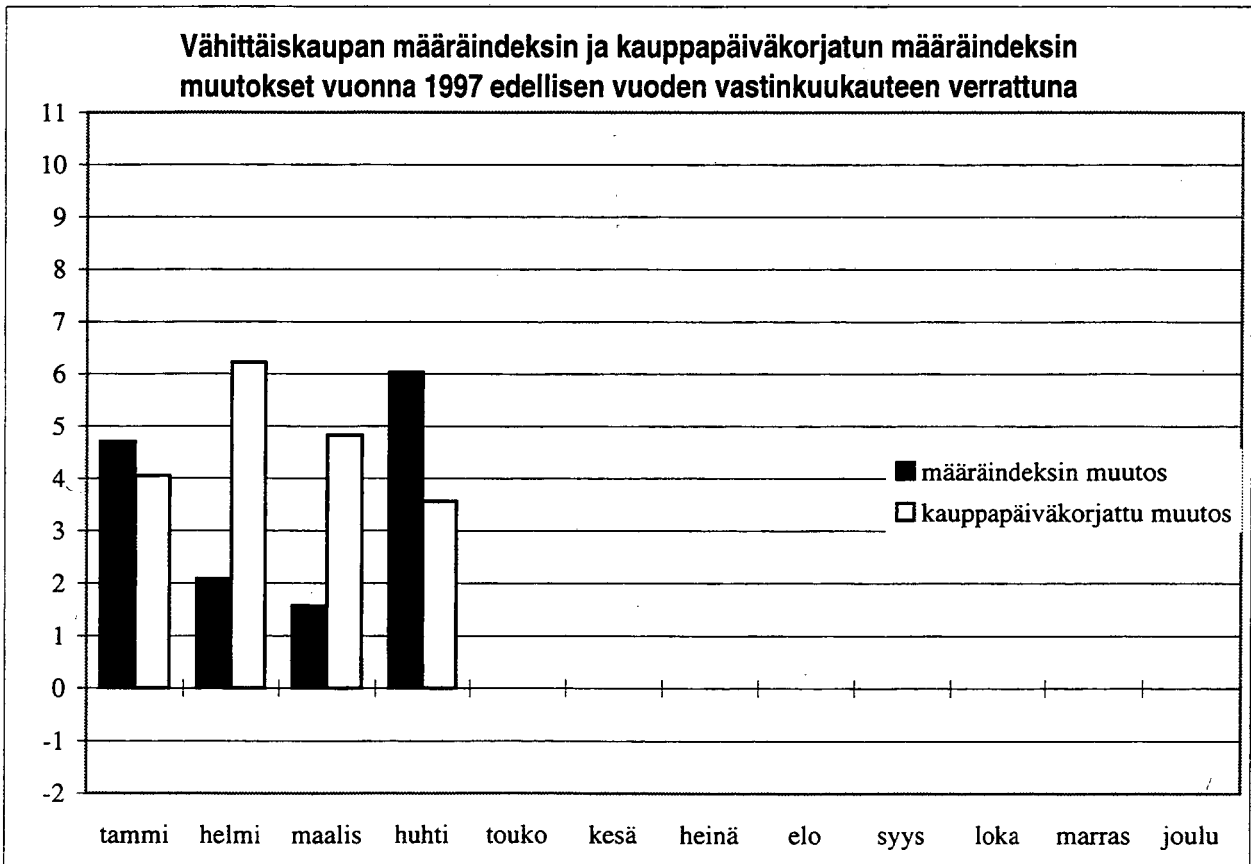
VÄHITTÄISKAUPAN MYYNTI - DETALJHANDELNS FÖRSÄLJNING

HUHTIKUU 1997 - APRIL 1997	MYYNTI MMK FÖRSÄLJNING ILMAN ALV - EXKL. MOMS		INDEKSIT - INDEX (1990=100)		MUUTOKSET %:NA - FÖRÄNDRINGAR I %	
	HUHTI APRIL	TAMMI- HUHTI JAN-APRIL	ARVO VÄRDE	MÄÄRÄ VOLYM	ARVO - VÄRDE ED.V.-FG.ÄR ED.KK FG.MÄN	MÄÄRÄ - VOLYM ED.V.-FG.ÄR ED.KK FG.MÄN
TOIMIALA - NÄRINGSREN						
KOKO VÄHITTÄISKAUPPA HELA DETALJHANDELN	12 721.7	47 384.2	103.7	89.6	6.4 3.7 7.2	6.0 3.6 6.8
4310 TAVARATALOKAUPPA VARUHUSHANDEL	1 476.4	5 517.7	114.0	104.1	6.4 3.7 6.1	5.8 3.6 5.5
4321 SUPERMARKETTIKAUPPA SUPERMARKETHANDEL	1 393.8	5 299.0	114.3	109.6	1.5 1.3 -3.4	1.3 1.0 -3.5
4322 PÄIVITTÄISTAVAR. YLEISVÄH.KAUPPA ALLMÄN DETALJHANDEL MED DAGL. VAR	1 697.4	6 564.3	93.9	90.0	1.0 0.9 1.2	0.9 0.6 1.1
4330 PÄIVITTÄISTAVAR. ERIKOISVÄH.KAUPP SPECIAL DETALJHANDEL MED DAGL. VA	95.3	360.2	81.7	85.6	1.8 -1.5 4.0	1.9 -1.5 3.6
4337 KIOSKIKAUPPA KIOSKHANDEL	136.0	525.7	88.3	77.5	-7.9 -1.6 -11.6	-9.4 -2.3 -11.7
4340 ALKOHOLIJUOMIEN KAUPPA HANDEL MED ALKOHOLDRYCKER	446.6	1 512.8	58.0	50.7	4.2 2.3 14.2	3.5 1.5 14.2
4350 TEKSTIILIIEN JA VAATTEIDEN VK. TEXTIL OCH BEKLÄNDSDETALJHANDEL	721.6	2 346.5	104.4	88.3	6.6 2.8 26.7	6.2 3.6 25.2
4356 JALKINEIDEN VÄHITTÄISKAUPPA SKODETALJHANDEL	71.2	241.1	76.0	68.1	-1.8 0.9 26.1	-1.6 2.2 25.4
4370 RAUTA- JA RAKENNUSTARV. VÄH.KAUPP HANDEL MED JÄRN- OCH BYGGVAROR	635.4	2 176.7	72.4	64.2	11.3 6.9 10.5	12.7 7.3 11.8
4380 SÄHKÖTARV. JA KODINTEKN. VÄH.KAUP HANDEL MED ELART. OCH HUSHALLSMAS	442.1	1 878.0	97.3	90.6	14.2 4.4 6.3	15.6 6.8 7.1
4390 SISUSTUSTARVIKKEIDEN VÄH.KAUPPA DETALJHANDEL MED INREDNINGSVAROR	228.5	912.0	70.7	62.4	11.0 3.3 3.9	9.7 3.2 2.7
4411 APTEEKIT APOTEK	601.5	2 197.9	177.4	120.5	14.6 7.0 13.8	11.3 3.3 14.2
4412 KEMIKAALITUOTTEIDEN VÄHITTÄISKAUP KEMIKAALIEVARUDETALJHANDEL	43.6	159.0	100.5	84.1	5.4 -1.1 26.0	-1.0 -4.5 22.0

VÄHITTÄISKAUPAN MYYNTI - DETALJHANDELNS FÖRSÄLJNING

HUHTIKUU 1997 - APRIL 1997	MYYNTI MMK FÖRSÄLJNING MMK ILMAN ALV - EXKL. MOMS		INDEXIT - INDEX (1990=100)		MUUTOKSET %:NA - FÖRÄNDRINGAR I %						
	HUHTI APRIL	TAMMI- HUHTI JAN-APRIL	ARVO VÄRDE	MÄÄRÄ VOLYM	ARVO - VÄRDE ED.V.-FG.AR ED.KK FG.MAN	MÄÄRÄ - VOLYM ED.V.-FG.AR ED.KK FG.MAN					
TOIMIALA - NÄRINGSREN											
4420 KIRJOJEN JA TOIMISTOTARV. VÄH.KAU HANDEL MED BÖCKER OCH BYRAVAROR	202.7	784.1	101.6	90.8	6.9	5.3	6.1	5.4	3.6	5.6	
4430 KULTASEPÄNTEOSTEN JA KELLOJEN VÄH HANDEL MED GULDSEMEDSVAROR OCH UR	73.9	286.9	87.9	78.6	9.4	6.6	4.1	9.8	6.3	5.3	
4440 VALOK., OPTISEN JA TERV.H.ALAN V.K HANDEL MED FOTO-, OPT. -, HALSÖVARDS	133.1	503.5	78.8	75.5	6.8	0.2	9.8	6.3	1.3	8.6	
4450 KUKKIEN JA PUUTARHA-ALAN VÄH.KAUP HANDEL MED BLOMSTER OCH TRÄDGÅRDS	75.0	249.9	88.4	77.7	113.7	-13.1	-3.3	9.3	-15.2	-4.3	8.7
4460 URHEILUTARV. JA VENEIDEN VÄH.KAUP HANDEL MED SPORTARTIKLAR OCH BÅTA	205.2	702.1	120.4	102.2	117.8	-3.3	1.2	21.1	-2.6	1.6	20.7
4480 MUU VÄHITTÄISKAUPPA ANNAN DETALJHANDEL	87.4	280.1	78.9	79.6	99.1	7.3	4.4	31.7	10.1	6.2	32.4
4520 MOOTTORIAJON. JA N. OSIEN VÄH.KAU HANDEL MED MOTORFORDON, -DELAR	2 947.0	10 878.1	128.1	101.5	126.2	11.7	5.2	14.8	12.3	7.2	14.7
4530 HUOLTAMOTOIMINTA SERVICESTATIONSVERKSAMHET	1 008.0	4 008.5	104.8	76.8	136.4	4.7	7.1	-5.2	4.7	5.3	-5.1

SVT Suomen virallinen tilasto
Finlands officiella statistik
Official Statistics of Finland

Kauppa 1997:6
Handel
Trade

Tiedustelut - Förfrågningar:

Petri Vänttinen
Eeva Immonen
Aila Kovanen
(09) 17 341